

ประกาศกรมวิชาการเกษตร

เรื่อง โฆษณาคำขอให้ออกหนังสือรับรองพันธุ์พืชขึ้นทะเบียน ตามพระราชบัญญัติพันธุ์พืช พ.ศ. ๒๕๑๘

ตามประกาศกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ เรื่อง หลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขการออกหนังสือรับรองพันธุ์พืชขึ้นทะเบียน ตามพระราชบัญญัติพันธุ์พืช พ.ศ. ๒๕๑๘ พ.ศ. ๒๕๔๗ ได้กำหนดขั้นตอนการออกหนังสือรับรองพันธุ์พืชขึ้นทะเบียน โดยให้กรมวิชาการเกษตร ดำเนินการตรวจสอบลักษณะประจำพันธุ์เบื้องต้นของพืชที่ยื่นคำขอ นำไปตีพิมพ์ประกาศที่กรมวิชาการเกษตร และที่ในเว็บไซต์ของกรมวิชาการเกษตร เพื่อให้บุคคลทั่วไปได้มีโอกาสทักท้วงภายใน ๓๐ วัน นับแต่วันตีพิมพ์ประกาศ นั้น

บัดนี้ ได้มีผู้มายื่นคำขอให้ออกหนังสือรับรองพันธุ์พืชขึ้นทะเบียน ตามพระราชบัญญัติพันธุ์พืช พ.ศ. ๒๕๑๘ และที่แก้ไขเพิ่มเติม จำนวน ๖ พันธุ์ ให้เป็นพันธุ์พืชขึ้นทะเบียนฯ ดังนี้

๑. สาลี่พันธุ์สุภภัทร (*Pyrus pyrifolia* 'Subhadra')
๒. ฝรั่งพันธุ์จินซู่ย (*Psidium guajava* 'Jincui')
๓. พุทธรักษาพันธุ์ปรีชา (*Canna* 'Preecha')
๔. พุทธรักษาพันธุ์มยุรี (*Canna* 'Mayuree')
๕. พุทธรักษาพันธุ์วิลาวณย์ (*Canna* 'Wilawan')
๖. พุทธรักษาพันธุ์วุฒิชัย (*Canna* 'Wuttichai')

กรมวิชาการเกษตรได้ตรวจสอบลักษณะประจำพันธุ์เบื้องต้นของพืชดังกล่าวเสร็จเรียบร้อยแล้ว จึงขอประกาศลักษณะประจำพันธุ์เบื้องต้นของพันธุ์พืชดังกล่าวให้ทราบโดยทั่วกัน ปรากฏตามเอกสารแนบท้ายประกาศนี้ และหากมีผู้ใดประสงค์จะทักท้วงหรือมีข้อพิพาทว่า การยื่นคำขอให้ออกหนังสือรับรองพันธุ์พืชขึ้นทะเบียนฯ ดังกล่าวเป็นไปโดยมิชอบ ให้แจ้งที่กลุ่มวิจัยการคุ้มครองพันธุ์พืช สำนักคุ้มครองพันธุ์พืช กรมวิชาการเกษตร จตุจักร กรุงเทพมหานคร ๑๐๙๐๐ โทรศัพท์ ๐ ๒๕๔๐ ๗๒๑๔ ภายใน ๓๐ วัน นับแต่วันตีพิมพ์ประกาศเป็นต้นไป

ประกาศ ณ วันที่ ๑๓ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๖๔

(นายพิเชษฐ์ วิริยะพาหะ)
อธิบดีกรมวิชาการเกษตร

สาละพันธ์สุภัทร
(*Pyrus pyrifolia* ‘Subhadra’)

ผู้ยื่นคำขอขึ้นทะเบียน

ชื่อ – สกุล มูลนิธิโครงการหลวง
ที่อยู่ 65 หมู่ 1 ถนนสุเทพ อำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่ 50200
เบอร์โทร 053-810765

แหล่งที่มาและประวัติพันธ์

สาละพันธ์ สุภัทร เป็นสาละในกลุ่มพันธ์สาละเอเซีย (*Pyrus pyrifolia*) ชื่อสามัญภาษาอังกฤษ Asian pear เป็นสาละพันธ์ลูกผสมของสาละไม้ทราบชื่อพันธ์ที่นำเข้ากิ่งพันธ์มาจากไต้หวัน และนำมาปลูกทดสอบการเจริญเติบโตและการปรับตัวเข้ากับสภาพอากาศบนที่สูงทางภาคเหนือ ณ ศูนย์ต่าง ๆ ที่จังหวัดเชียงใหม่ และจังหวัดเชียงราย โดยเมื่อปี พ.ศ. 2541 นักวิจัยจากมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ประกอบด้วย ศ. ดร.สุรนนต์ สุภัทรพันธ์ รศ. ดร.กฤษณา กฤษณพุกต์ และ รศ. ดร.อนุรุจ บุญประกอบ ได้เดินทางไปประเทศสาธารณรัฐจีน-ไต้หวัน (Republic of China-Taiwan) ภายใต้กรอบความร่วมมือความร่วมมือทางวิชาการระหว่าง มูลนิธิโครงการหลวงและทางการไต้หวัน จึงได้นำกิ่งพันธ์สาละลูกผสมของไต้หวัน กลับมาประเทศไทยและทดสอบภายใต้โครงการวิจัย การปรับปรุงพันธ์ไม้ผลเขตหนาว ซึ่งมูลนิธิโครงการหลวงให้การสนับสนุน ในปี พ.ศ. 2541 นำกิ่งพันธ์มาปลูกทดสอบในแปลงทดลอง โดยการเสียบกิ่งกับต้นสาละที่ให้ผลผลิตแล้ว ณ ศูนย์วิจัยเกษตรหลวงเชียงใหม่ ขุนวาง อ. แม่ว่าง จ. เชียงใหม่ ปี พ.ศ. 2549 ปลูกทดสอบในแปลงทดลองและแปลงเกษตรกร โดยการเสียบกิ่งกับต้นสาละที่ให้ผลผลิตแล้ว สถานีเกษตรหลวงอ่างขาง อ. ฝาง และสถานีเกษตรหลวงอินทนนท์ อ. จอมทอง จ. เชียงใหม่ ปี พ.ศ. 2555 ปลูกทดสอบในแปลงทดลอง โดยการเสียบกิ่งกับต้นสาละที่ให้ผลผลิตแล้ว ณ สถานีเกษตรหลวงอ่างขาง อ. ฝาง และสถานีเกษตรหลวงอินทนนท์ อ. จอมทอง จ. เชียงใหม่ ปี พ.ศ. 2559 ปลูกเพื่อการผลิตในแปลงของเกษตรกร โดยการเสียบกิ่งกับต้นสาละที่ยังไม่ให้ผลผลิตและต้นที่ให้ผลผลิตแล้ว ณ ศูนย์พัฒนาโครงการหลวงแม่แฮ อ.แม่แจ่ม ศูนย์พัฒนาโครงการหลวงแม่ปุนหลวง อ.พร้าว จ. เชียงใหม่ ศูนย์พัฒนาโครงการหลวงห้วยน้ำขุ่น อ. แม่สรวย จ. เชียงราย ผลการทดสอบพบว่า ต้นสาละมีการเจริญเติบโตที่แข็งแรง ปรับตัวเข้ากับสภาพอากาศบนที่สูงทางภาคเหนือที่ระดับความสูง 1,200 เมตร เหนือระดับน้ำทะเลปานกลาง สามารถออกดอกและติดผลได้ดี โดยดอกบานเต็มที่ (full bloom) ประมาณเดือนมกราคม ถึง กุมภาพันธ์ ผสมตัวเองไม่ได้ (self-incompatibility) การติดผลต้องมีพันธ์อื่นเป็นพันธ์ช่วยผสม (pollinizer) ปลูกร่วมในพื้นที่และต้องอาศัยผึ้งช่วยการผสมเกสรด้วย ช่วงเวลาเก็บเกี่ยวประมาณเดือนมิถุนายน ถึงกรกฎาคม ผลสาละมีขนาดใหญ่ น้ำหนักประมาณ 250-450 กรัม ผลทรงกลม ถึงกลมแป้น ผิวผลสีน้ำตาลอมเหลืองและมีแต้ม สีน้ำตาลกระจายอยู่ทั่วผล (เมื่อห่อด้วยถุงกระดาษทึบ) เปลือกหนาปานกลาง เนื้อผลสีขาว รสชาติหวาน มีปริมาณของแข็งที่ละลายได้ในน้ำ ประมาณ

ร้อยละ 10-12 ฉ่ำน้ำ เนื้อละเอียดมีสโตนเซลล์ขนาดเล็ก ใส่ผลมีขนาดเล็ก มีกลิ่นหอมเมื่อผลสุก ระยะเก็บเกี่ยวผลสาละไม่มีปัญหาเนื้อสีน้ำตาลภายในเนื่องจากอาการผิดปกติทางสรีรวิทยา (internal browning) เนื้อผลสาละไม่เปลี่ยนเป็นสีน้ำตาล (non browning) เมื่อตัดเป็นชิ้น ความแน่นเนื้อดีทนทานการขนส่ง สามารถยืดอายุหรือเก็บรักษาไว้ที่อุณหภูมิต่ำได้นาน 7-10 วัน

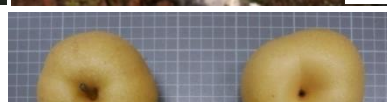
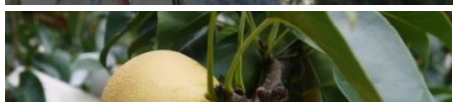
แผนผังการปรับปรุงพันธุ์

ปี พ.ศ.	ขั้นตอนการดำเนินงาน	สถานที่
2541	นำเข้ากิ่งพันธุ์สาละลูกผสมจากไต้หวัน	
	↓	
2541	ปลูกทดสอบในแปลงทดลอง โดยการเสียบกิ่งกับต้นสาละที่ให้ผลผลิตแล้ว	ศูนย์วิจัยเกษตรหลวงเชียงใหม่ (ขุนวาง) อ.แม่วาง จ.เชียงใหม่
	↓	
2549	ปลูกทดสอบในแปลงทดลองและแปลงเกษตรกร โดยการเสียบกิ่งกับต้นสาละที่ให้ผลผลิตแล้ว	ศูนย์พัฒนาโครงการหลวงวัดจันทร์ อ. กัลยาณิวัฒนา จ.เชียงใหม่
	↓	
2555	ปลูกทดสอบในแปลงทดลอง โดยการเสียบกิ่งกับต้นสาละที่ให้ผลผลิตแล้ว	สถานีเกษตรหลวงอ่างขาง อ.ฝาง และ สถานีเกษตรหลวงอินทนนท์ อ.จอมทอง จ.เชียงใหม่
	↓	
2559	ปลูกเพื่อการผลิตในแปลงของเกษตรกร โดยการเสียบกิ่งกับต้นสาละที่ยังไม่ให้ผลผลิตและต้นที่ให้ผลผลิตแล้ว	ศูนย์พัฒนาโครงการหลวงแม่แฮ อ.แม่แจ่ม ศูนย์พัฒนาโครงการหลวงแม่ปูด หลวง อ.พร้าว จ.เชียงใหม่ ศูนย์พัฒนาโครงการหลวงห้วยน้ำขุ่น อ.แม่สรวย จ.เชียงราย
	↓	
2563	ขอขึ้นทะเบียนพันธุ์ ชื่อ “สุภัทร”	มูลนิธิโครงการหลวง จ.เชียงใหม่

ลักษณะประจำพันธุ์ทางพฤกษศาสตร์

ชนิด/ประเภท ชื่อไทย สาละ พันธุ์สุภัทร ชื่อสามัญภาษาอังกฤษ Asian pear ชื่อวิทยาศาสตร์ *Pyrus pyrifolia* ‘Subhadra’ วงศ์ Rosaceae ไม้ผลยืนต้นชนิดผลัดใบขนาดกลางถึงใหญ่

- ใบ** ใบเดี่ยวรูปหัวใจ กว้าง 7.3 เซนติเมตร ยาว 13.1 เซนติเมตร ปลายใบเรียวแหลม โคนใบรูปหัวใจ ขอบใบจักฟันเลื่อย ใบอ่อนสีน้ำตาลอ่อน ใบแก่สีเขียวเข้ม ก้านใบยาว 4 เซนติเมตร
- ดอก/ช่อดอก** ดอกออกเป็นช่อ มีจำนวน 5-8 ดอก ออกที่ตาข้างของกิ่งอายุ 1 ปี และที่ตำแหน่งกิ่งที่มีตา ดอก (spur) ดอกสมบูรณ์เพศกลีบดอก รูปไข่กว้าง จำนวน 5 กลีบ ซ้อนเหลื่อมกัน สีขาว
- ผล/เมล็ด** ผลเดี่ยวแบบผลเทียมมีเนื้อ รูปทรงกลมถึงกลมแป้น กว้างเฉลี่ย 7.95 เซนติเมตร ยาวเฉลี่ย 6.7 เซนติเมตร ผลสีน้ำตาลอมเหลือง มีแต่มีสีน้ำตาลกระจายอยู่ทั่วผล เนื้อผลสีขาว ใสผลมีขนาดเล็ก มีโพรงเมล็ดจำนวน 5 ช่อง เมล็ดมีขนาดเล็ก เปลือกหุ้มเมล็ดเปลี่ยนเป็นสีดำเมื่อผลแก่
- ลักษณะอื่น ๆ**
1. ระยะเวลาดอกบาน ประมาณเดือน มกราคม ถึง กุมภาพันธ์ และฤดูเก็บเกี่ยวประมาณ เดือน มิถุนายน ถึง กรกฎาคม
 2. ผสมตัวเองไม่ได้ (self-incompatibility) ต้องผสมข้ามกับพันธุ์อื่นเป็นพันธุ์ช่วยผสม (pollinizer) และต้องอาศัยผึ้งช่วยการผสมเกสร
 3. น้ำหนักผลประมาณ 250-450 กรัม
 4. ผลมีปริมาณของแข็งที่ละลายได้ในน้ำ ประมาณร้อยละ 10-12 ฉ่ำน้ำ เนื้อสัมผัสละเอียด สโตนเซล (stone cell) ขนาดเล็ก

ภาพ ลักษณะทางพฤกษศาสตร์ของสาละพันธุ์สุภัทร

ก-ข ใบ ค-ง ดอก จ-ฉ ผล

สาละพันธุ์สุภัทร

ฝรั่งพันธุ์จินชู่

(*Psidium guajava* ‘Jincui’)

ผู้ยื่นคำขอขึ้นทะเบียน

ชื่อ - สกุล นายกฤษฎา สุพรรณกลาง

ที่อยู่ เลขที่ 104 หมู่ 3 ตำบลหนองสูงเหนือ อำเภอนครราชสีมา จังหวัดนครราชสีมา 30000

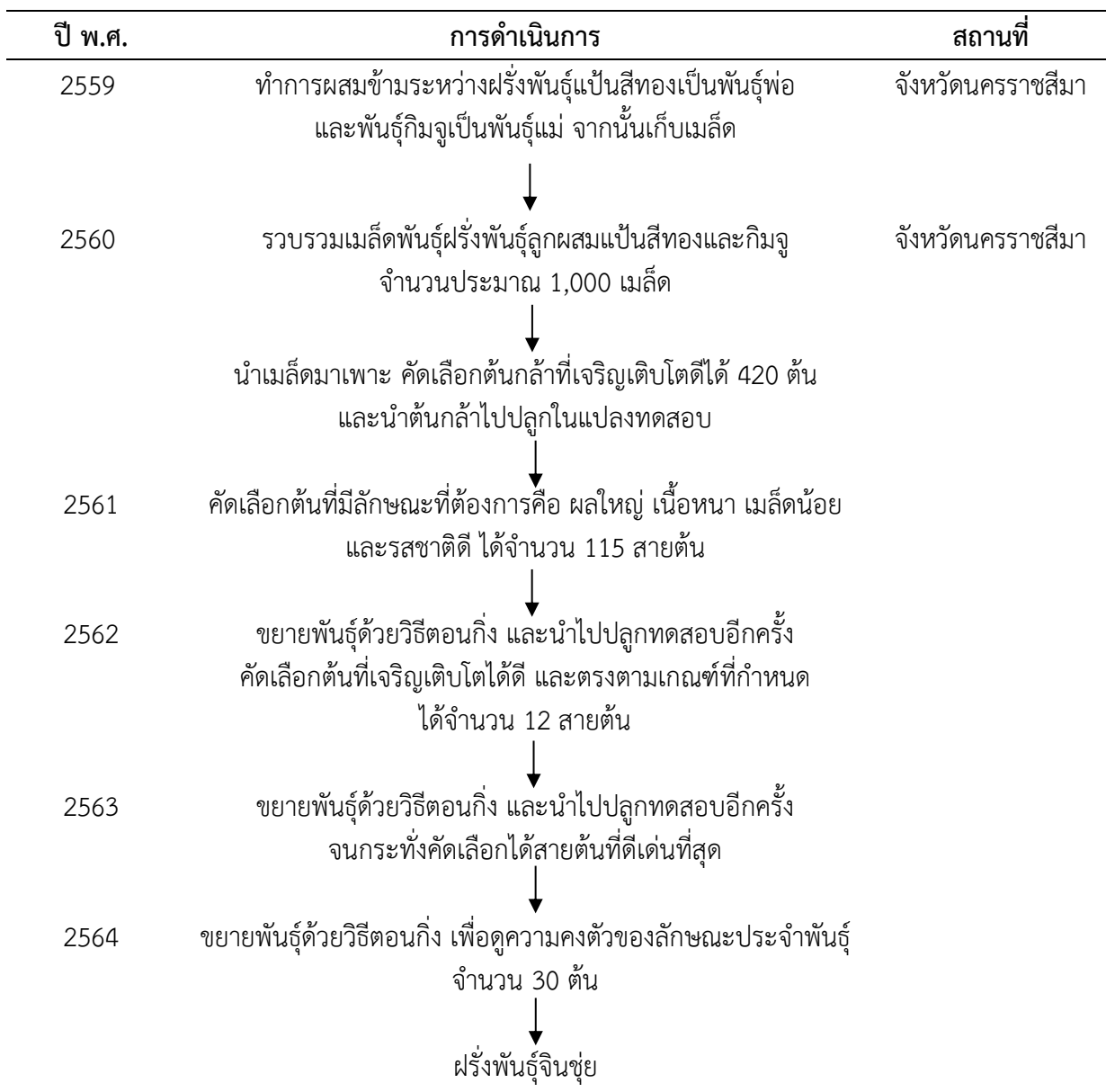
โทรศัพท์ 065-5359866

แหล่งที่มาและประวัติพันธุ์

ฝรั่งพันธุ์จินชู่ เป็นพันธุ์ลูกผสมที่ได้มาจากการเพาะเมล็ด โดยเมื่อปี พ.ศ. 2559 นายกฤษฎา สุพรรณกลาง (ร้านกรีนโฮการเกษตร) ได้ผสมพันธุ์ฝรั่งพันธุ์แป้นสีทอง เป็นพันธุ์พ่อ กับฝรั่งพันธุ์กิมจู เป็นพันธุ์แม่ ผสมและเก็บเมล็ด ซึ่งวิธีการและคำแนะนำมาจาก รศ.ดร. เขียวฉิงฉาง อาจารย์อาวุโสจากมหาวิทยาลัยจงชิ่ง ประเทศไต้หวัน และในปี พ.ศ. 2560 รศ.ดร. เขียวฉิงฉาง ได้มาดูงานที่ประเทศไทย มีความสนใจและอยากพัฒนาสายพันธุ์ฝรั่งในประเทศไทย จึงได้ร่วมกับ นายกฤษฎา สุพรรณกลาง ผสมข้ามพันธุ์ฝรั่งระหว่างพันธุ์แป้นสีทองและพันธุ์กิมจู เมื่อปี พ.ศ. 2559 ได้เมล็ดประมาณ 1,000 เมล็ด (มากกว่า 10 ผล) จากนั้นนำเมล็ดมาเพาะ และคัดเลือกต้นกล้าที่เจริญเติบโตดีได้จำนวน 420 ต้น และนำต้นกล้าไปปลูกในแปลงทดสอบที่จังหวัดนครราชสีมา ระยะปลูกประมาณ 0.5 x 2 เมตร จนถึงปลายปี พ.ศ. 2561 เก็บข้อมูลครั้งที่ 1

ซึ่งมี รศ.ดร. เขียวฉาง เป็นผู้รับผิดชอบในเรื่องเทคนิคการปลูก การดูแล และเกณฑ์การคัดเลือกลักษณะ โดยมีเกณฑ์การคัดเลือกคือ ผลใหญ่ เนื้อหนา เมล็ดน้อย และรสชาติดี เป็นต้น ซึ่งหลังจากคัดเลือกพบว่า ได้ต้นที่มีลักษณะที่ต้องการจำนวน 115 ต้น จากนั้นจึงได้ขยายพันธุ์ด้วยวิธีตอนกิ่ง และนำไปปลูกทดสอบอีกครั้ง และช่วงปลายปี พ.ศ. 2562 เก็บข้อมูลครั้งที่ 2 สามารถคัดเลือกต้นที่เจริญเติบโตได้ดี และตรงตามเกณฑ์ที่กำหนดได้จำนวน 12 ต้น จากนั้นขยายพันธุ์ด้วยวิธีตอนกิ่ง และนำไปปลูกทดสอบอีกครั้ง เมื่อช่วงปลายปี พ.ศ. 2563 จนกระทั่งคัดเลือกได้สายต้นที่ดีที่สุดคือ หมายเลข 17G-130 จึงได้ขยายพันธุ์ด้วยวิธีการตอนกิ่งจำนวน 30 ต้น และเมื่อต้นปี พ.ศ. 2564 ได้นำไปปลูกทดสอบเพื่อดูความคงตัวของพันธุ์ พบว่ามีลักษณะผลใหญ่ เนื้อหนา โพรงเมล็ดข้างในเล็ก ติดผลเยอะ รสชาติดี และมีความคงตัว จึงให้ชื่อพันธุ์ใหม่ว่า จีนชู่ย ที่มีความหมายว่า “ทองกรอบ” โดย รศ. ดร.เขียวฉาง เป็นผู้ให้ชื่อ

แผนผังการปรับปรุงพันธุ์

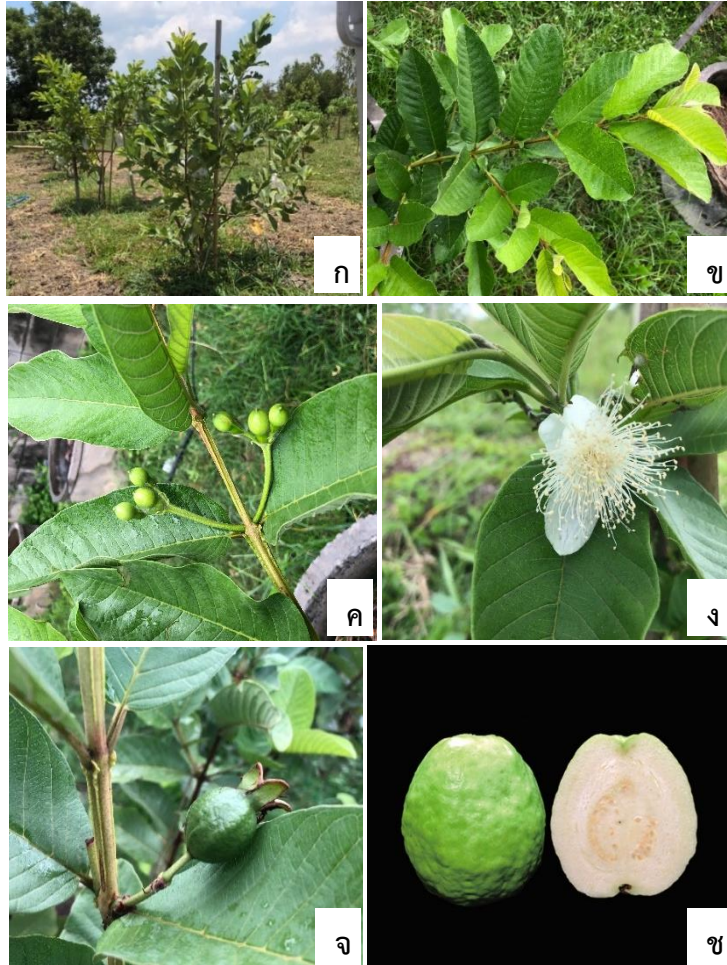

ลักษณะประจำพันธุ์ทางพฤกษศาสตร์

ชนิด/ประเภท	ชื่อไทย ฝรั่งพันธุ์จินซู่ย ชื่อวิทยาศาสตร์ <i>Psidium guajava</i> 'Jincui' ชื่อวงศ์ Myrtaceae ไม้ยืนต้น ไม้ผล
ราก	ระบบรากแก้ว ส่วนต้นที่ได้จากการตอนกิ่งเป็นแบบรากพิเศษ
ต้น	เป็นพุ่มแตกออก สูงประมาณ 2.5-3 เมตร กิ่งอ่อนสีเขียวแกมแดง
ใบ	ใบเดี่ยว เรียงตรงข้าม รูปรีแกมรูปขอบขนาน กว้างเฉลี่ย 7.5 เซนติเมตร ยาวเฉลี่ย 14 เซนติเมตร ใบอ่อนสีเขียว ขอบใบมีสีแดงเล็กน้อย ใบแก่สีเขียวเข้ม ขอบใบเรียบ
ดอก/ช่อดอก	ช่อดอกแบบช่อกระจุก ออกตามยอดหรือซอกใบ จำนวน 1-3 ดอก กว้างประมาณ 2-3 เซนติเมตร กลีบดอกสีขาว ดอกสมบูรณ์เพศ มีเกสรเพศผู้ประมาณ 50-150 อัน และเกสรเพศเมีย 1 อัน
ผล/เมล็ด	ผลเดี่ยว ผลค่อนข้างกลม กว้างเฉลี่ย 8.5 เซนติเมตร สูงเฉลี่ย 10 เซนติเมตร ผิวผลค่อนข้างขรุขระ สีเขียว เนื้อหนาประมาณ 2-2.5 เซนติเมตร สีขาว น้ำหนักผลประมาณ 500-800 กรัม เมล็ดน้อยประมาณ 300 เมล็ดต่อผล

ลักษณะอื่น ๆ

ติดผลเยอะ ผลมีรสชาติดี หวาน กรอบ มีค่าความหวานประมาณ 10 องศาบริกซ์ (ปลูกในฤดูร้อนมีค่าความหวานประมาณ 8-10 องศาบริกซ์ และปลูกในฤดูหนาวมีค่าความหวานประมาณ 10-13 องศาบริกซ์)

ภาพ ลักษณะทางพฤกษศาสตร์ของฝรั่งพันธุ์จินชู่ย

ก ต้น ข ใบ ค-ง ดอก จ-ช ผล

ฝรั่งพันธุ์จินชู่ย

พุทธรักษาพันธุ์ปรีชา
(*Canna 'Preecha'*)

ผู้ยื่นคำขอขึ้นทะเบียน

ชื่อ-สกุล มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

ที่อยู่ เลขที่ 50 ถนนงามวงศ์วาน แขวงลาดยาว เขตจตุจักร กรุงเทพมหานคร 10900

โทรศัพท์ 02-579-0113

แหล่งที่มาและประวัติพันธุ์

พุทธรักษาพันธุ์ปรีชา เป็นพันธุ์กลายที่ได้มาจากการฉายรังสีแกมมา โดยในปี พ.ศ. 2560 ศูนย์วิจัยนิวเคลียร์เทคโนโลยี คณะวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ โดยทีมนักวิจัยประกอบด้วย รองศาสตราจารย์ พิรณัฐ จอมพุก นางสาวณัฐนิชภู สุทิน นางสาวลักขมณ สร้อยทอง และนายธีระ ไพเจริญ ได้นำต้นพุทธรักษาพันธุ์ GISC1 ซึ่งมีลักษณะต้น สูงเฉลี่ย 72.5 เซนติเมตร ใบและก้านใบมีสีเขียว ใบรูปหอก กลีบดอกสีชมพู (Red Group 48A) โคนกลีบด้านหลังสีเหลืองอ่อน (Yellow Group 11C) ไปฉายรังสีแกมมาแบบโครนิก ภายในอาคารฉายรังสีแกมมา ซึ่งมีโคบอลต์-60 เป็นต้นกำเนิดรังสี จำนวน 15-20 ต้น ซึ่งปลูกอยู่ในกระถาง ปี พ.ศ. 2560-2562 ปลูกขยายพันธุ์เพื่อให้แตกหน่อใหม่ คัดเลือกลักษณะกลายโดยเริ่มคัดเลือกตั้งแต่รุ่น M_1V_2 เป็นต้นไป เมื่อพบลักษณะกลาย คือ กลีบดอกมีสีชมพูเข้ม (Red Group 50B) โคนกลีบสีชมพูอ่อน (Red Group 48C) จากนั้นแยกหน่อที่กลายมาขยายพันธุ์เพื่อทดสอบความคงตัว จนถึงปี พ.ศ. 2563 คัดเลือกพันธุ์กลาย (solid mutant) ขยายพันธุ์ และปลูกประเมินลักษณะประจำพันธุ์ พบว่าพันธุ์มีความสม่ำเสมอและมีความคงตัว ปี พ.ศ. 2564 คัดเลือกได้ 1 พันธุ์ จึงตั้งชื่อพันธุ์ว่าพันธุ์ปรีชา

แผนผังการปรับปรุงพันธุ์

ปี พ.ศ.	การดำเนินการ	สถานที่
2560	ฉายรังสีแกมมาแบบโครนิกต้นพุทธรักษาพันธุ์ GISC1 จำนวน 15-20 ต้น	ศูนย์วิจัย นิวเคลียร์
2560-2562	ปลูกขยายพันธุ์รุ่น M_1V_1 เพื่อให้แตกหน่อใหม่ ↓ ปลูกขยายและคัดเลือกลักษณะที่กลายพันธุ์ ↓ M_1V_4 ↓ คัดเลือกลักษณะกลาย ตั้งแต่รุ่น M_1V_2 และขยายพันธุ์โดยการแยกหน่อเพื่อทดสอบความคงตัว	เทคโนโลยี คณะวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัย เกษตรศาสตร์
2563-2564	คัดเลือกและปลูกทดสอบเพื่อประเมินลักษณะประจำพันธุ์ ↓ ได้พุทธรักษาพันธุ์ปรีชา	

ลักษณะประจำพันธุ์ทางพฤกษศาสตร์

ชนิด/ประเภท	ชื่อไทย พุทธรักษาพันธุ์ปรีชา ชื่อวิทยาศาสตร์ <i>Canna 'Preecha'</i> วงศ์ Cannaceae พืชล้มลุก ไม้ดอกไม้ประดับ
ราก	ระบบรากฝอย
ต้น	เหง้าอยู่ใต้ดิน ส่วนเหนือดินเป็นลำต้นเทียมประกอบด้วยก้านใบ สูงเฉลี่ย 110 เซนติเมตร สีเขียว
ใบ	ใบเดี่ยว เรียงเวียนสลับ รูปใบหอก กว้างเฉลี่ย 16.8 เซนติเมตร ยาวเฉลี่ย 51.7 เซนติเมตร ปลายใบเรียวแหลม โคนใบรูปลิ้น ขอบใบเรียบ แผ่นใบและก้านใบสีเขียว
ดอก/ช่อดอก	ช่อดอกออกเป็นช่อแบบช่อกระจุก มีจำนวนดอก 10-12 ดอกต่อช่อ กว้าง 10 เซนติเมตร ยาว 11 เซนติเมตร กลีบเลี้ยง 3 กลีบ อยู่ด้านล่างแยกกันเป็นอิสระ กลีบดอก 3 กลีบ เชื่อมติดกัน ที่โคน เกสรเพศผู้มี 2 ลักษณะ คือ เกสรเพศผู้เป็นหมันเปลี่ยนแปลงไปคล้ายกลีบดอก จำนวน 4 กลีบ และเกสรเพศผู้ไม่เป็นหมันเปลี่ยนแปลงไปคล้ายกลีบดอก จำนวน 1 กลีบ เกสรเพศผู้ เป็นหมันเปลี่ยนแปลงไปคล้ายกลีบดอกจำนวน 4 กลีบ สีชมพูเข้ม (Red Group 50B) โคน กลีบสีชมพูอ่อน (Red Group 48C) เกสรเพศผู้ไม่เป็นหมันเปลี่ยนแปลงไปคล้ายกลีบดอก 1 กลีบ ขนาดเล็ก สีแดงปนเหลือง และมีจุดสีแดง มีอับเรณูติดอยู่ด้านข้าง เกสรเพศเมีย 1 อัน ก้านยอดเกสรเพศเมียสีเหลืองและมีขีดสีแดง มีรังไข่ใต้วงกลีบ
ผล/เมล็ด	ผลแห้งแตก ไม้ติดเมล็ด
หมายเหตุ	เทียบสีจากแถบเทียบสีมาตรฐานของ The Royal Horticultural Society (RHS Color Chart): The Royal Horticultural Society, 1995. The Royal Horticultural Society. 80 Vincent Square, London SW1P2PE.

ภาพที่ 1 ต้นพุทธรักษาพันธุ์ GISC1 ที่นำมาฉายรังสี

ภาพที่ 2 ลักษณะทางพฤกษศาสตร์ของพุทธรักษาพันธุ์ปรีชา
ก ใบ ข-ค ช่อดอกและดอก

พุทธรักษาพันธุ์ปรีชา

พุทธรักษาพันธุ์มยุรี
(Canna 'Mayuree')

ผู้ยื่นคำขอขึ้นทะเบียน

ชื่อ-สกุล มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

ที่อยู่ เลขที่ 50 ถนนงามวงศ์วาน แขวงลาดยาว เขตจตุจักร กรุงเทพมหานคร 10900

โทรศัพท์ 02-579-0113

แหล่งที่มาและประวัติพันธุ์

พุทธรักษาพันธุ์มยุรี เป็นพันธุ์กลายที่ได้มาจากการฉายรังสีแกมมา โดยในปี พ.ศ. 2550 ศูนย์วิจัยนิวเคลียร์เทคโนโลยี คณะวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ โดยทีมนักวิจัยประกอบด้วย รองศาสตราจารย์ พิรนุช จอมพุก ดร.สมจิตต์ ปาละภาค ผู้ช่วยศาสตราจารย์ คทาร์ตัน ชูตินันทกุล นางสาวณัฐนิช ภู สุทิน นางสาวมยุรี ลิมตียะโยธิน และนายธีระ ใฝ่เจริญ และมีศาสตราจารย์อรุณี วงศ์ปิยะสถิตย์ และศาสตราจารย์เกียรติคุณ สิรินุช ลามศรีจันทร์ เป็นที่ปรึกษา ได้นำต้นพุทธรักษาพันธุ์จำลอง ซึ่งมีลักษณะต้นสูงเฉลี่ย 38 เซนติเมตร ใบและก้านใบสีเขียว ดอกสีส้มเหลือง (Yellow-Orange Group 22A) มีจุดประหรือขีดสีส้ม (Orange-Red Group 33A) อยู่บนกลีบดอก ไปฉายรังสีแกมมาแบบโครนิก ภายในอาคารฉายรังสีแกมมา ซึ่งมีโคบอลต์-60 เป็นต้นกำเนิดรังสี จำนวน 15-20 ต้น ซึ่งปลูกอยู่ในกระถาง ปี พ.ศ. 2550-2552 ปลูกขยายพันธุ์เพื่อให้แตกหน่อใหม่ คัดเลือกลักษณะกลายโดยเริ่มคัดเลือกตั้งแต่รุ่น M_1V_2 เป็นต้นไป เมื่อพบลักษณะกลาย คือ กลีบดอกสีเหลือง (Yellow Group 9A) มีจุดประหรือขีดสีส้ม (Orange Red Group 33B) กระจายอยู่บนกลีบ จากนั้นจึงขยายพันธุ์โดยการแยกหน่อเพื่อทดสอบความคงตัว จนถึงปี พ.ศ. 2553 คัดเลือกพันธุ์กลาย (solid mutant) ขยายพันธุ์ และปลูกประเมินลักษณะประจำพันธุ์ พบว่าพันธุ์มีความสม่ำเสมอและมีความคงตัว ปี พ.ศ. 2554 คัดเลือกได้ 1 พันธุ์ จึงตั้งชื่อพันธุ์ว่าพันธุ์มยุรี

แผนผังการปรับปรุงพันธุ์

ปี พ.ศ.	การดำเนินการ	สถานที่
2550	ฉายรังสีแกมมาแบบโครนิกต้นพุทธรักษาพันธุ์จำลอง จำนวน 15-20 ต้น	ศูนย์วิจัย นิวเคลียร์
2550-2552	↓	เทคโนโลยี คณะวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัย เกษตรศาสตร์
	ปลูกขยายพันธุ์รุ่น M_1V_1 เพื่อให้แตกหน่อใหม่	
	↓	
	ปลูกขยายและคัดเลือกลักษณะที่กลายพันธุ์	
	↓	
	M_1V_4	
	↓	
	คัดเลือกลักษณะกลาย ตั้งแต่รุ่น M_1V_2 และขยายพันธุ์โดยการแยกหน่อเพื่อทดสอบความคงตัว	

ปี พ.ศ.	การดำเนินการ	สถานที่
2553	คัดเลือกและปลูกทดสอบเพื่อประเมินลักษณะประจำพันธุ์	
2554	พุทธรักษาพันธุ์มยุรี	

ลักษณะประจำพันธุ์ทางพฤกษศาสตร์

ชนิด/ประเภท	ชื่อไทย พุทธรักษาพันธุ์มยุรี ชื่อวิทยาศาสตร์ <i>Canna</i> 'Mayuree' วงศ์ Cannaceae พืชล้มลุก ไม้ดอกไม้ประดับ
ราก	ระบบรากฝอย
ต้น	เหง้าอยู่ใต้ดิน ส่วนเหนือดินเป็นลำต้นเทียมประกอบด้วยก้านใบ สูงเฉลี่ย 46 เซนติเมตร สีเขียว
ใบ	ใบเดี่ยว เรียงเวียนสลับ รูปใบหอก กว้างเฉลี่ย 11.5 เซนติเมตร ยาวเฉลี่ย 36.9 เซนติเมตร ปลายใบเรียวแหลม โคนใบมน ขอบใบเรียบ แผ่นใบและก้านใบสีเขียว
ดอก/ช่อดอก	ช่อดอกออกเป็นช่อแบบช่อกระจุก มีจำนวนดอก 12-15 ดอกต่อช่อ ดอกกว้าง 10 เซนติเมตร ยาว 10 เซนติเมตร กลีบเลี้ยง 3 กลีบ อยู่ด้านล่างแยกกันเป็นอิสระ กลีบดอก 3 กลีบ เชื่อมติดกันที่โคน เกสรเพศผู้มี 2 ลักษณะ คือ เกสรเพศผู้เป็นหมันเปลี่ยนแปลงไปคล้ายกลีบดอก จำนวน 4 กลีบ และเกสรเพศผู้ไม่เป็นหมันเปลี่ยนแปลงไปคล้ายกลีบดอก จำนวน 1 กลีบ เกสรเพศผู้เป็นหมันเปลี่ยนแปลงไปคล้ายกลีบดอกจำนวน 4 กลีบ สีเหลือง (Yellow Group 9A) มีจุดประหรือขีดสีส้ม (Orange Red Group 33B) กระจายอยู่บนกลีบ ขอบกลีบดอกเรียบ และเชื่อมติดกับเกสรเพศผู้และเกสรเพศเมียคล้ายหลอด เกสรเพศผู้ไม่เป็นหมันเปลี่ยนแปลงไปคล้ายกลีบดอก จำนวน 1 กลีบ ขนาดเล็ก สีเหลือง มีอับเรณูติดอยู่ที่ด้านข้าง เกสรเพศเมีย 1 อัน ก้านยอดเกสรเพศเมียสีเหลือง มีรังไข่ใต้วงกลีบ
ผล/เมล็ด	ผลแห้งแตก ไม้ติดเมล็ด
หมายเหตุ	เทียบสีจากแถบเทียบสีมาตรฐานของ The Royal Horticultural Society (RHS Color Chart): The Royal Horticultural Society, 1995. The Royal Horticultural Society. 80 Vincent Square, London SW1P2PE.

ภาพที่ 1 ต้นพุทธรักษาพันธุ์จำลองที่นำมาฉายรังสี

ภาพที่ 2 ลักษณะทางพฤกษศาสตร์ของพุทธรักษาพันธุ์มยุรี

ก ใบ ข-ค ช่อดอกและดอก

พุทธรักษาพันธุ์มยุรี

พุทธรักษาพันธุ์วิลาวณย์
(*Canna 'Wilawan'*)

ผู้ยื่นคำขอขึ้นทะเบียน

ชื่อ-สกุล มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

ที่อยู่ เลขที่ 50 ถนนงามวงศ์วาน แขวงลาดยาว เขตจตุจักร กรุงเทพมหานคร 10900

โทรศัพท์ 02-579-0113

แหล่งที่มาและประวัติพันธุ์

พุทธรักษาพันธุ์วิลาวณย์ เป็นพันธุ์กลายที่ได้มาจากการฉายรังสีแกมมา โดยในปี พ.ศ. 2560 ศูนย์วิจัยนิวเคลียร์เทคโนโลยี คณะวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ โดยทีมนักวิจัยประกอบด้วย รองศาสตราจารย์ พิรณัฐ จอมพุก นางสาวณัฐนิชภู สุกิน นางสาวลักษมณ สร้อยทอง และนายธีระ ใฝ่เจริญ ได้นำต้นพุทธรักษาพันธุ์ GISC1 ซึ่งมีลักษณะต้นสูงเฉลี่ย 72.5 เซนติเมตร ใบและก้านใบมีสีเขียว ใบรูปหอก กลีบดอกสีชมพู (Red Group 48A) โคนกลีบด้านหลังสีเหลืองอ่อน (Yellow Group 11C) ไปฉายรังสีแกมมา แบบโครนิก ภายในอาคารฉายรังสีแกมมา ซึ่งมีโคบอลต์-60 เป็นต้นกำเนิดรังสี จำนวน 15-20 ต้น ซึ่งปลูกอยู่ในกระถาง ปี พ.ศ. 2560-2562 ปลูกขยายพันธุ์เพื่อให้แตกหน่อใหม่ คัดเลือกลักษณะกลายโดยเริ่มคัดเลือกตั้งแต่รุ่น M_1V_2 เป็นต้นไป เมื่อพบลักษณะกลาย คือ กลีบดอกสีชมพู (Red Group 48B) โคนกลีบสีชมพูเข้ม (Red Group 50B) จากนั้นแยกหน่อที่กลายมาขยายพันธุ์เพื่อทดสอบความคงตัว จนถึงปี พ.ศ. 2563 คัดเลือกพันธุ์กลาย (solid mutant) ขยายพันธุ์ และปลูกประเมินลักษณะประจำพันธุ์ พบว่าพันธุ์มีความสม่ำเสมอและมีความคงตัว ปี พ.ศ. 2564 คัดเลือกได้ 1 พันธุ์ จึงตั้งชื่อพันธุ์ว่าพันธุ์วิลาวณย์

แผนผังการปรับปรุงพันธุ์

ปี พ.ศ.	การดำเนินการ	สถานที่
2560	ฉายรังสีแกมมาแบบโครนิกต้นพุทธรักษาพันธุ์ GISC1 จำนวน 15-20 ต้น	ศูนย์วิจัย นิวเคลียร์
2560-2562	ปลูกขยายพันธุ์รุ่น M_1V_1 เพื่อให้แตกหน่อใหม่	เทคโนโลยี
	↓ ปลูกขยายและคัดเลือกลักษณะที่กลายพันธุ์	คณะวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัย เกษตรศาสตร์
	M_1V_4	
	↓ คัดเลือกลักษณะกลาย ตั้งแต่รุ่น M_1V_2 และขยายพันธุ์โดยการแยกหน่อเพื่อทดสอบความคงตัว	
2563	↓ คัดเลือกและปลูกทดสอบเพื่อประเมินลักษณะประจำพันธุ์	
2564	↓ พุทธรักษาพันธุ์วิลาวณย์	

ลักษณะประจำพันธุ์ทางพฤกษศาสตร์

ชนิด/ประเภท	ชื่อไทย พุทธรักษาพันธุ์วิลาวัลย์ ชื่อวิทยาศาสตร์ <i>Canna 'Wilawan'</i> วงศ์ Cannaceae พืชล้มลุก ไม้ดอกไม้ประดับ
ราก	ระบบรากฝอย
ต้น	เหง้าอยู่ใต้ดิน ส่วนเหนือดินเป็นลำต้นเทียมประกอบด้วยก้านใบ สูงเฉลี่ย 73 เซนติเมตร สีเขียว
ใบ	ใบเดี่ยว เรียงเวียนสลับ รูปใบหอก กว้างเฉลี่ย 12 เซนติเมตร ยาวเฉลี่ย 38 เซนติเมตร ปลาย ใบเรียวแหลม โคนใบมน ขอบใบเรียบ แผ่นใบและก้านใบมีสีเขียว
ดอก/ช่อดอก	ช่อดอกออกเป็นช่อแบบช่อกระจุก มีจำนวนดอก 8-10 ดอกต่อช่อ ดอกกว้าง 9 เซนติเมตร ยาว 10 เซนติเมตร กลีบเลี้ยง 3 กลีบ อยู่ด้านล่างแยกกันเป็นอิสระ กลีบดอก 3 กลีบ เชื่อม ติดกันที่โคน เกสรเพศผู้มี 2 ลักษณะ คือ เกสรเพศผู้เป็นหมันเปลี่ยนแปลงไปคล้ายกลีบดอก จำนวน 4 กลีบ และเกสรเพศผู้ไม่เป็นหมันเปลี่ยนแปลงไปคล้ายกลีบดอก จำนวน 1 กลีบ เกสรเพศผู้เป็นหมันเปลี่ยนแปลงไปคล้ายกลีบดอกจำนวน 4 กลีบ สีชมพู (Red Group 48B) โคนกลีบสีชมพูเข้ม (Red Group 50B) บริเวณตรงกลางกลีบสีเหลืองอ่อนและมีขีดสีชมพูเข้ม และเชื่อมติดกับเกสรเพศผู้และเกสรเพศเมีย เกสรเพศผู้ไม่เป็นหมันเปลี่ยนแปลงไปคล้ายกลีบ ดอก จำนวน 1 กลีบ ขนาดเล็ก สีชมพูอมแดง และมีจุดสีแดงบนพื้นสีเหลือง มีอับเรณูติดอยู่ ด้านข้าง เกสรเพศเมีย 1 อัน ก้านยอดเกสรเพศเมียสีเหลืองและมีขีดสีแดง มีรังไข่ใต้วงกลีบ
ผล/เมล็ด	ผลแห้งแตก ไม่ติดเมล็ด
หมายเหตุ	เทียบสีจากแถบเทียบสีมาตรฐานของ The Royal Horticultural Society (RHS Color Chart): The Royal Horticultural Society, 1995. The Royal Horticultural Society. 80 Vincent Square, London SW1P2PE.

ภาพที่ 1 ต้นพุทธรักษาพันธุ์ GISC1 ที่นำมาฉายรังสี

ภาพที่ 2 ลักษณะทางพฤกษศาสตร์ของพุทธรักษาพันธุ์วิลาวัลย์

ก ใบ ข-ค ช่อดอกและดอก

พุทธรักษาพันธุ์วิลาวัลย์

พุทธรักษาพันธุ์วุฒิชัย
(*Canna 'Wuttichai'*)

ผู้ยื่นคำขอขึ้นทะเบียน

ชื่อ-สกุล มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

ที่อยู่ เลขที่ 50 ถนนงามวงศ์วาน แขวงลาดยาว เขตจตุจักร กรุงเทพมหานคร 10900

โทรศัพท์ 02-579-0113

แหล่งที่มาและประวัติพันธุ์

พุทธรักษาพันธุ์วุฒิชัย เป็นพันธุ์กลายที่ได้มาจากการฉายรังสีแกมมา โดยในปี พ.ศ. 2550 ศูนย์วิจัยนิวเคลียร์เทคโนโลยี คณะวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ โดยทีมนักวิจัยประกอบด้วย รองศาสตราจารย์ พิรณัฐ จอมพุก ดร.สมจิตต์ ปาละภาศ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ คทาร์ตัน ชูตินันท์กุล นางสาวณัฐนิชภู สุกิน นางสาวมยุรี ลิมตียะโยธิน และนายธีระ ใฝ่เจริญ และมีศาสตราจารย์อรุณี วงศ์ปิยะ สติธัย และศาสตราจารย์เกียรติคุณ สิริณัฐ ลามศรีจันทร์ เป็นที่ปรึกษา ได้นำต้นพุทธรักษาพันธุ์มัทนา ซึ่งมีลักษณะต้นสูงเฉลี่ย 53 เซนติเมตร ใบและก้านใบสีเขียว ดอกสีแดง (Red Group 46D) โคนกลีบสีเหลือง (Yellow Group 10B) และบริเวณโคนกลีบมีจุดประและขีดสีแดง (Red Group 47B) กระจายอยู่ ไปฉายรังสีแกมมาแบบโครนิก ภายในอาคารฉายรังสีแกมมา ซึ่งมีโคบอลต์-60 เป็นต้นกำเนิดรังสี จำนวน 15-20 ต้น ซึ่งปลูกอยู่ในกระถาง ปี พ.ศ. 2550-2552 ปลูกขยายพันธุ์เพื่อให้แตกหน่อใหม่ คัดเลือกลักษณะกลายโดยเริ่มคัดเลือกตั้งแต่รุ่น M_1V_2 เป็นต้นไป เมื่อพบลักษณะกลาย คือ กลีบดอกสีส้ม (Orange Red Group 31A) โคนกลีบสีเหลือง (Yellow Group 9C) จากนั้นแยกหน่อที่กลายมาขยายพันธุ์เพื่อทดสอบความคงตัว จนถึงปี พ.ศ. 2553 คัดเลือกพันธุ์กลาย (solid mutant) ขยายพันธุ์ และปลูกประเมินลักษณะประจำพันธุ์ พบว่าพันธุ์ มีความสม่ำเสมอและมีความคงตัว ปี พ.ศ. 2554 คัดเลือกได้ 1 พันธุ์ จึงตั้งชื่อพันธุ์ว่าพันธุ์วุฒิชัย

แผนผังการปรับปรุงพันธุ์

ปี พ.ศ.	การดำเนินการ	สถานที่
2550	ฉายรังสีแกมมาแบบโครนิกต้นพุทธรักษาพันธุ์มัทนา จำนวน 15-20 ต้น	ศูนย์วิจัย นิวเคลียร์
2550-2552	↓ ปลูกขยายพันธุ์รุ่น M_1V_1 เพื่อให้แตกหน่อใหม่	เทคโนโลยี
	↓ ปลูกขยายและคัดเลือกลักษณะที่ กลายพันธุ์	คณะวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัย เกษตรศาสตร์
	↓ M_1V_4 ↓ คัดเลือกลักษณะกลายตั้งแต่รุ่น M_1V_2 เป็นต้นไป	

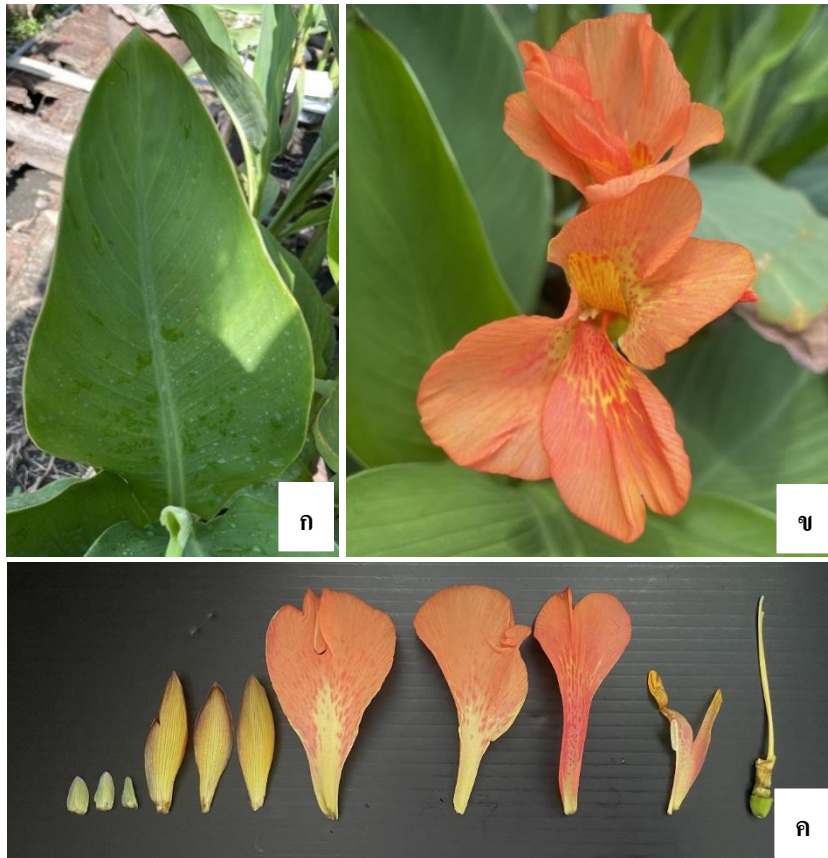
ปี พ.ศ.	การดำเนินการ	สถานที่
	และขยายพันธุ์โดยการแยกหน่อเพื่อทดสอบความคงตัว	
2553	คัดเลือกและปลูกทดสอบเพื่อประเมินลักษณะประจำพันธุ์	
2554	พุทธรักษาพันธุ์วุฒิชัย	

ลักษณะประจำพันธุ์ทางพฤกษศาสตร์

ชนิด/ประเภท	ชื่อไทย พุทธรักษาพันธุ์วุฒิชัย ชื่อวิทยาศาสตร์ <i>Canna 'Wuttichai'</i> วงศ์ Cannaceae พืชล้มลุก ไม้ดอกไม้ประดับ
ราก	ระบบรากฝอย
ต้น	เหง้าอยู่ใต้ดิน ส่วนเหนือดินเป็นลำต้นเทียมประกอบด้วยก้านใบ สูงเฉลี่ย 49.3 เซนติเมตร สีเขียว
ใบ	ใบเดี่ยว เรียงเวียนสลับ รูปไข่ กว้างเฉลี่ย 13.7 เซนติเมตร ยาวเฉลี่ย 32.7 เซนติเมตร ปลายใบแหลม โคนใบมน ขอบใบเรียบ แผ่นใบและก้านใบสีเขียว
ดอก/ช่อดอก	ช่อดอกออกเป็นช่อแบบช่อกระจุก มีจำนวนดอก 5-10 ดอกต่อช่อ ดอกกว้าง 8 เซนติเมตร ยาว 8 เซนติเมตร กลีบเลี้ยง 3 กลีบ อยู่ด้านล่างแยกกันเป็นอิสระ กลีบดอก 3 กลีบ เชื่อมติดกันที่โคน เกสรเพศผู้มี 2 ลักษณะ คือ เกสรเพศผู้เป็นหมันเปลี่ยนแปลงไปคล้ายกลีบดอก จำนวน 4 กลีบ และเกสรเพศผู้ไม่เป็นหมันเปลี่ยนแปลงไปคล้ายกลีบดอก จำนวน 1 กลีบ เกสรเพศผู้เป็นหมันเปลี่ยนแปลงไปคล้ายกลีบดอกจำนวน 4 กลีบ สีส้ม (Orange Red Group 31A) โคนกลีบสีเหลือง (Yellow Group 9C) และมีขีดสีแดง (Red Group 50B) กระจายอยู่บริเวณโคนกลีบ และเชื่อมติดกับเกสรเพศผู้และเกสรเพศเมียคล้ายหลอด เกสรเพศผู้ไม่เป็นหมันเปลี่ยนแปลงไปคล้ายกลีบดอก จำนวน 1 กลีบ ขนาดเล็ก สีเหลืองขีดสีส้ม มีอับเรณูติดอยู่ที่ด้านข้าง เกสรเพศเมีย 1 อัน มีรังไข่ได้วงกลีบ
ผล/เมล็ด	ผลแห้งแตก ไม้ติดเมล็ด
หมายเหตุ	เทียบสีจากแถบเทียบสีมาตรฐานของ The Royal Horticultural Society (RHS Color Chart): The Royal Horticultural Society, 1995. The Royal Horticultural Society. 80 Vincent Square, London SW1P2PE.

ภาพที่ 1 ต้นพุทธรักษาพันธุ์มีทันนาที่นำมาฉายรังสี

ภาพที่ 2 ลักษณะทางพฤกษศาสตร์ของพุทธรักษาพันธุ์วุฒิชัย

ก ใบ ข-ค ช่อดอกและดอก

พุทธรักษาพันธุ์วุฒิชัย